

uložiti nelze. Není-li zde exekučního titulu znějícího na zaplacení pohledávky, bude teprve na vymáhajícím věřiteli, by příkázanou mu pohledávku k vybrání si po případě sporem vymohl (§ 308 ex. ř.). Příkázati v usnesení o příkázání pohledávky k vybrání již její zaplacení znamenalo by bez rozsudku uložiti poddlužníku povinnost, které snad nemá, a znamenalo by připravití ho o obrany, které mu snad proti pohledávce přísluší. Proto právem si poddlužník do dotýčného příkazu stěžoval a právem rekursní soud poukaz ten na rekurs poddlužníkův zrušil. Upírati poddlužníku právo k rekursu do onoho příkazu nelze, neboť nejde o příkaz spadající do rámce záповědi placení pohledávky nebo do rámce jejího příkázání, nýbrž o příkaz sem nepatřící, a poddlužník, jsa dotýčným příkazem ve svých zájmech dotčen, byl oprávněn si do něho stěžovati. To, že bylo poddlužníku uloženo vydati pohledávku do rukou právního zástupce vymáhající věřitelky, nebylo důvodem rekursnímu soudu pro zrušení uvedeného příkazu a dotýčné vývody dovolacího rekursu jsou tudíž beze všeho podkladu.

Čís. 6887.

I vládní komisař i městská rada Znojemská byli oprávněni naříditi, že jazyková zkouška jest bezpodmínečným předpokladem pro časový postup. Tento předpoklad nebyl dotčen pozdějším výnosem městské rady, v němž byl pouze stanoven den postupu pro určitého zaměstnance, aniž byla připojena nějaká další podmínka.

(Rozh. ze dne 9. března 1927, Rv II 531/26.)

Manžel žalobkyně František N. byl montérem v městské elektrárně znojemské, byl zařazen do 10. platové stupnice a měl dnem 1. července 1922 postoupiti do 11. platové stupnice. Po úmrtí Františka N-a dne 28. července 1923 zažádala žalobkyně dne 16. října 1923 a úpravu zaopatřovacích požitků, avšak výměrem městské rady Znojemské ze dne 22. listopadu 1923 bylo jí sděleno, že dodatečný postup jejího manžela nemůže býti proveden, poněvadž nesložil předepsané jazykové zkoušky. Rekursu žalobkyně městská rada Znojemská dle výměru ze dne 25. ledna 1924 nevyhověla a také zemský výbor moravský zamítl odvolání proti tomu podané, poněvadž záležitost patří na pořad práva. V žalobě, již se žalobkyně domáhala na městské obci Znojmu zaplacení rozdílu v zaopatřovacích požitcích 10. a 11. platové stupnice za dobu od 1. července 1922 do 31. prosince 1925, tvrdila žalobkyně, že manžel její ještě za svého života zažádal o časový postup do 11. platové stupnice s platností od 1. července 1922, byl však odmítnut, nebyl sice úplně mocen státního jazyka, nebyla mu však dána městskou radou lhůta ke složení jazykové zkoušky, nebyl ke zkoušce té ani vyzván, zemřel pak dne 28. července 1923 ještě v aktivní službě. Procesní soud první stolice žalobu zamítl. Důvody: František N. byl usnesením městské rady Znojemské dne 7. dubna 1914 zařazen jako definitivní

montér do skupiny zřízenecké a setrval v ní až do svého úmrtí dne 28. července 1923. Patří proto tento spor o zaopatřovací požitky žalobkyně jako vdovy po Františku N-ovi podle §u 24 zákona ze dne 17. prosince 1919, čís. 16 sb. z. a n. na pořad práva. Poněvadž výpočet výše zažalované pohledávky není sporným, jest se soudu zabývatí jedině otázkou, zda František N. měl odůvodněný právní nárok na časový postup do 11. platové stupnice ode dne 1. července 1922. Výměrem městské rady Znojenské ze dne 2. května 1921 č. l. 147 byl František N. zařazen do 10. platové stupnice městských sluhů a bylo mu současně ve výměru tom sděleno, že dnem 1. července 1922 postoupí do 11. platové stupnice téže kategorie. František N. ovšem, jak z personálního spisu vidno, neohlásil nárok na tento časový postup včas, podav příslušnou žádost teprve dne 13. září 1922 městské radě, avšak tím by ještě nepozbyl nároku na ony vyšší požitky, neboť ani služební pragmatika pro úředníky a sluhy města Znojma (§§ 18 a 65), ani služební pragmatika pro státní zaměstnance (§§ 55 a 170) neustanovuje, že by opožděným ohlášením nárok sám zanikl, a pro sluhy ani ohlášení to není předepsáno. František N. však pozbyl nároku na časový postup do 11. platové stupnice zřízenecké, poněvadž neprokázal znalost státního oficiálního jazyka jazykovou zkouškou. Nařízením vládního komisaře ze dne 5. března 1920 č. 31.107, jež městská rada Znojenská převzala, byla služební pragmatika pro městské zaměstnance pozměněna a nařízeno, že jest ke každému postupu zapotřebí průkazu o znalosti české a německé řeči pro potřebu služební a zaměstnancům uloženo, by složením jazykové zkoušky prokázali své jazykové znalosti. Podle souhlasného přednesu stran a podle personálního spisu František N. jazykové zkoušky nesložil a žalobkyně sama přiznává, že František N. nebyl státního jazyka úplně mocen. Městská rada Znojenská (vládní komisař) byla podle §u 63 služební pragmatiky města Znojma oprávněna, určití kvalifikaci pro kategorii zřízeneckou a František N. toto ustanovení pragmatiky vstupem do služeb města Znojma a setrváním v nich uznal a schválil. Proto také nemůže býti tvrzeno, že výměrem ze dne 2. května 1921 František N. nabyt neodvolatelného práva na časový postup. Pro toto nařízení vládního komisaře (městské rady Znojenské) byl dán ve změněných poměrech jazykových zákonný podklad v §u 29 organizačního statutu města Znojma a v §u 4 zákona ze dne 7. října 1919 č. 541 sb. z. a n. Podle §u 29 organizačního statutu jsou platy definitivně ustanovených sluhů stejné s platy státních sluhů v každém příslušném časovém období a tudíž současně se změnily platy zákonem ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n. a současně se změnila i podmínka časového postupu v §u 4 cit. zákona předepsaná, totiž pro časový postup Františka N-a byl dne 1. července 1922 podmínkou uspokojivý výkon služby. Se zřetelem na změněné jazykové poměry ve Znojmě po 28. říjnu 1918 a se zřetelem na jazykový zákon ze dne 29. února 1920, čís. 122 sb. z. a n. byli tedy vládní komisař a městská rada Znojenská oprávněni předepsati jako podmínku časového postupu složení jazykové zkoušky, jak všeobecně, tak i Františku N-ovi ve výměrech ze dne 25. září 1922 a ze dne 21. února 1923. Nerozhodným

jest, zda byl František N. výslovně ke složení vyzván a zda byla mu dána lhůta, stačilo všeobecné nařízení všem zaměstnancům a stačily poukazy Františku N-ovi v obou výměrech posléze citovaných. František N. tedy, nesloživ jazykové zkoušky, pozbyl práva na časový postup do 11. platové stupnice a jest tedy neodůvodněna i vyšší pensijní základna žalobkyní požadovaná. **O d v o l a c í s o u d** napadený rozsudek potvrdil. **D ů v o d y:** Rozhodnou otázkou tohoto sporu jest, vztahovalo-li se nařízení vládního komisaře města Znojma ze dne 5. března 1920 i na Františka N-a, jenž byl výměrem městské rady Znojenské ze dne 2. května 1921 — tedy po vydání tohoto nařízení — zařazen do X. třídy platové městských sluhů vzhledem na to, že mu bylo zároveň sděleno, že dnem 1. července 1922 postoupí do XI. plat. stupnice téže kategorie. Mohou býti vůbec odstraněny nebo jen oslabeny jmenovacím dekretem předpoklady platného úředního nařízení dříve vydaného? Může býti řeči o tom, že zde platí zásada *lex posterior derogat priori*? V citovaném dekretu sděleno bylo Františku N-ovi, že dnem 1. července 1922 postoupí do XI. plat. stupnice městských sluhů, aniž bylo řečeno, že musí vykázati do 1. července 1922 předepsanou zkouškou znalost státní řeči ve smyslu uvedeného nařízení vládního komisaře. Přes to, že v dekretu nebylo vysloveno, že František N. bez jazykové zkoušky do vyšší stupnice nepostoupí, nevzdala se městská rada této všeobecně platné podmínky ohledně jazykové schopnosti; jmenovaný musel si býti vědom, že musí také splnit tuto podmínku stejně jako všichni ostatní zřizenci města Znojma. Byl-li tedy vládní komisař oprávněn vydati toto nařízení ohledně jazykové schopnosti úředníků a zřízenců, musel se také zřízenec po vydání tohoto nařízení jmenovaný podrobiti zkoušce pro další postup vyžádané. Podle §u 63 služ. prag. města Znojma a podle §u 29 organizačního statutu města Znojma a §u 4 zák. ze dne 7. října 1919, čís. 541 sb. z. a n. byli oprávněni i vládní komisař i městská rada Znojenská určit kvalifikace pro kategorii zřízenectva, a František N., jak první soudce právem vyslovil, vstoupiv do služeb města Znojma a setrvav v nich, uznal a schválil toto nařízení. Vzhledem na to, že shora uvedeným jmenovacím dekretem městská rada Znojenská neodvolala podmínku týkající se jazykové zkoušky a nevzdala se této podmínky pro tento případ, nenabyl František N. jmenováním neodvolatelného práva na časový postup; tímto dekretem mu bylo sděleno, že postoupí dnem 1. července 1922 do vyšší platové stupnice, přičemž nemuselo býti vysloveno, že musí ovšem složit jazykovou zkoušku, poněvadž za daných okolností vzhledem na platnost citovaného nařízení platila tato podmínka pro všechny úředníky a zřízence města Znojma, tedy taktéž pro zřízence N-a. Ostatně opakovala městská rada Znojenská ve výměrech ze dne 25. září 1922 a ze dne 21. února 1923, že podmínkou časového postupu jest složení jazykové zkoušky.

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Dovolatelka poukazuje na to, že výnosem městské rady ze dne 2. května 1921, čís. 1147 byl Františku N-ovi zaručen postup do vyšší

platové stupnice dnem 1. července 1922, aniž připojena byla nějaká další podmínka, a dovozuje z toho, že tím zrušeno bylo nařízení vládního komisaře ze dne 5. března 1920, čís. 31.107, kterým učiněn byl postup do vyšší platové stupnice závislým na tom, že zřízenec složením zkoušky prokáže potřebné znalosti jazykové. Ale dovolatelce nelze přisvědčiti. Výnosu čís. 1147/21 jest rozuměti jen tak, že jsou v něm udána jen kalendářní data, od nichž vycházejí jest při časovém postupu do vyšší platové stupnice, a nic více, takže nedotčeny jsou vlastní podmínky pro postup zřízenců městských do vyšších platových stupnic. Rozumí se samo sebou, že nárok na postup jest vázán nejen na uplynutí určité doby, nýbrž i na to, že v osobě zřízencově jsou splněny podmínky pro postup do vyšší platové stupnice vůbec platící. Tak na př. podle Šu 28 a 68 služ. pragm. pro zřízence žalované obce, kdež převzat jest předpis Šu 93 odst. 1 služební pragmatiky pro státní zaměstnance, může býti na zřízence žalované obce uvalen též disciplinární trest vyloučení z postupu do vyšších platů anebo zmenšení služného. Kdyby správným měl býti názor dovolatelčin, nebyl by mohl býti František N. v době od 2. května 1921 do 1. července 1922 postihnut těmito tresty, když v onom dekretu čís. 1147/1921 není o tomto omezení postupu výslovné zmínky. Správně proto dovozuje odvolací soud, že v onom dekretu nemuselo býti vysloveno, že František N. musí složit jazykovou zkoušku, má-li dnem 1. července 1922 postoupiti do vyšší platové stupnice. Že pak vládní komisař i městská rada byli oprávněni naříditi, že jazyková zkouška jest bezpodmínečným předpokladem pro časový postup, dovedl správně odvolací soud, a stačí dovolatelku v tomto směru odkázati na důvody napadeného rozsudku. Okolnost, že František N. nesložil této zkoušky jen proto, ježto prý mu to úmrtí zabránilo, jest za tohoto stavu věci nezávažna.

Čís. 6888.

Pokud se nemůže schovanec domáhati na pěstounu úplaty za služby, jež mu konal v hospodářství.

(Rozh. ze dne 9. března 1927, Rv II 133/27.)

Žaloba schovance proti pěstounovi o zaplacení mzdy za práce čeledínské byla zamítnuta soudy všech tří stolic, Nejvyšším soudem z těchto

důvodů:

Žalobce požaduje na žalovaném 18.000 Kč jako mzdu za práce, které konal v jeho polním hospodářství od roku 1916, kdy mu bylo 14 let, až do svého odchodu od žalovaného, dne 30. června 1926. Nárok na mzdu předpokládá služební smlouvu. Že taková smlouva nebyla výslovně ujednána, o tom není sporu. Mohlo k ní dojiti ovšem také mlčky, totiž podle Šu 863 obč. zák. takovým jednáním stran, které při uvážení všech